

337. Ratjetoe: woordenlijst Rein (11)

1. Dysthymie is neurasthenie of mal américain, niet te verwarren met filet américain. Een nijlgau is een soort van antilope. Wat moet ik daar nu op zeggen: je wilt de krant opzeggen? Gooi geen oude damesschoenen weg, voor je nieuwe oudedamesschoenen hebt ... De vrij-katholieken stammen oorspronkelijk uit de oudkatholieke kerk. Met Pasen mocht zij de paazafdeling verlaten. De pappardelle is een Italiaanse pasta. Dat wist u: parfait au café is koffie-ijs. Hoe krijg je peper en zout bij de maaltijd? Per arabier ontdekten we dat een peper-en-zoutstel niet hetzelfde is als een peper- en zoutvaatje. De drankvoorraad bestond uit persico en pernod. Per jocum verrasten wij de peritus artis met zijn veraste vader in het peristyle. Een piaiman is een indiaanse sjamaan. Het philosophicum is een rooms-katholieke opleiding. Met enig geluk vind je bij het dak philibertspanten. Het fungeert niet meer als zodanig. Er zitten nu pico bello etablissementen in. Bedwing je nietsontziende eierzucht!

2. Karel was in ongenâ gevallen. Het waarom, dat zoudt ge wel willen weten, nietwaar? Door zijn harrypotterbrillette zag hij de wc-bril glanzen. De uitdrukking 'om en om' komt onder andere voor in de lemma's boustrofedon, schaakbord en de sandwich- of lasagnamethode (Jaarboek 2008). Werd er bij die historische reis om de noord of om de zuid gevaren? Mummificatie heeft een mummie tot gevolg. Een naë buur is beter dan een verre vriend. In de negerhut werd Negerengels gesproken. Ze trok haar negligette uit. Nematoden zijn rondwormen De slavengemeenschap heet het Nengre, later werden de leden ervan marrons genoemd. Ik heb het gehad met Neolatijnse teksten. Er was een neptweedestuurman aan boord. Ik had het flink te pakken in mijn neus-keelholte, mijn nasofarynx. De drukproef moest per se nog ter perse. De persen draaiden al, toen de Perzen hun perzen nog wilden doen adverteren.

3. In de rioolput ontwaarde hij de ontwaarde cheque. Toen hij niet wist of hij nu poelet (soepvlees) of poulet (kip) moest schrijven, gooide hij in zijn kippendrift het kipptoestel aan diggelen. Een klappei is een babbelaarster. De kleptomaan is klem geraakt in de tourniquet. Die klinge niet groeien? Kletsica! De kip was kloekgebouwd. De klojo vindt het klotewijf een klotenbibber. De knip-en-plakgeneratie doet veel knip- en plakwerk. Hij sprak vlot koeterwaals en Bargoens (geen Luikerwaals?) Weten wij nog dat een colaatje uiteindelijk van het kola-extract komt? Voer voor theologen: het verschil tussen een coccejaan (Coccejus) en een koksiaan (De Cock). De koninkrijkszaal vind je ook buiten Den Haag. Na kopermaandag komt blikkendsdag. Als auto's kop aan staart rijden, kun je een kop-staartbotsing krijgen. Die kortdurende affaire vond kortgeleden plaats. Zij koutten er vanmorgen lustig op los.

4. Of hij na een enthousiasmerende krakowiak kraukrau met een krambamboelie genoten had, zo zag de kraprode krankjorume ponem van Apollo die in de lorum was na zijn bezoek aan het kraantje-lek, eruit. Het kristallijnen hebbedingetje had een kristallijne structuur. De kruidhof bloeide welig. Je zag er onder andere, onder meer, het kruid-aan-den-balk. Ik heb me krom gelachen toen de ijzeren staaf, zoals voorspeld, kromtrok. Heerste in de Kultuurkamer ook een kulturkampf? In een kurhaus kun je wel kuren hebben, maar geen küren uitvoeren. Je kunt wel kwaad denken en kwaad vertellen, maar dat is nog lang geen kwaadspreken. Vroeger spelde je het boekformaat kwarto als quarto: de afkorting is nog steeds qto. Of ik je daarmee wat op de mouw speldde? Wie hun ei niet kwijt kunnen, kunnen hun humeur wel kwijtraken. Het 'kyrie eleison' staat voor 'Heer, ontferm u'. In de laat-Romeinse periode was het Laatlatijn de norm.

5. Het dikkerdje is een lieverdje of een stouterdje, maar zeker een lachertje en ook een laconieke lachebek. De stad Rome wordt aangeduid als 'la città eterna'. De prij zag, hoe een lamprei tussen de prei dartelde. Deelnemen in den Haag is een langgekoesterde wens. De land- en zeewind kan verraderlijk zijn. Niksisme (stilstand is immers ...) is nog trager dan laxisme.

6. Het is een bekend gezegde: Leentje leerde Lotje lopen langs de lange lindelaan. Geleewiekte leeuweriken kunnen niet meer wegvliegen. Ik voelde het aan mijn leewater. Had hij al aleppobuil, viel hij zich ook nog een buil aan een lekgeprikte en daardoor lek geraakte band. Moet hij aan ons

leidinggeven? Kun je te midden van de lepels-en-vorken lepeltje lepeltje liggen? En had le petit caporal daar al weet van? De lerenlap was niet te vreten. De lesbienne pleegde lèse-majesté in de leprozerie. Met zijn hond aan de leiband (B.-N.) volgde hij de leylijnen tussen de historische plaatsen. L'histoire se répète met die liaison dangereuse. Lijf aan lijf vechten wordt een lijf-aan-lijfgevecht genoemd. Wat is een Lieve-Vrouwemeisje? De limbo's komen uit Limbabwe. Ook het linnaeusklokje behoort tot het linneaanse systeem. Die roman is schrijverij van de bovenste plank, Litteratuur met grote L. De (decadische) log log van tien biljard is ... 1!

7. Moet je 'losschroeven' nu los schrijven of niet? In het dagelijks leven was hij bekend als lulleman, bij de brandweer als lullenman. Bij het kunstrijden maak je lutzen. De macha meid - maar liefst tweeëntwintig lentes jong - met haar macfarlane ging naar McDonald's - kwestie van mcdonaldisering - om een latte macchiato te drinken en een hapje maashagedis te eten teneinde daarmee wellicht maagcarcinoom te voorkomen en in ieder geval het maag-darmkanaal te plezieren. Twee tijdperken zijn: magdalénien en paleolithicum. Ze had enkele madam jeanettes in haar maewestzakken. De mahdisten verwachten de Mahdi. Gemaitriseerde maîtresses zijn heel volgzzaam. Hij markette de toiletten volgens plan. Wat is het verschil tussen een marque, een marqué en een marquee [ie]? De mecenas schonk aan de mecano, de mecanicien, een meccanodoosje. Werkt een ménagère voor een gewone menage of een ménage à trois?

8. Zijn tukje op de méridienne bleek achteraf een lelijke méprise. Haar vader is haar mesalliance nog niet te boven. Hij was een méritoire Caïssa-aanhanger. In de Michelingids staat ook het michelinmanneltje afgebeeld. In de misstwiggyshow kwam ook een miss wet-T-shirt voor. Door mo A-aktebezitters werd veel met MO-disks gewerkt. Op een ervan stond de afbeelding van een moai, afkomstig van Paaseiland. Na het sloop gaan, ben je sloop. Je kunt schrap staan. Hij gelooft in dat Schriftwoord. De straat was spekglad, het leek wel een schuifaf (gewestelijk). Met scoliose oftewel kyfose heb je geen goede ruggengraat. Sclerose is weefselverharding. De Samen spreken samen Samisch. Een rij is een ijzeren kruis. Een lekker glas rioja gaat er altijd in. Rillettes zijn varkenspastei. In het rissglaciaal vond de voorlaatste vergletsjering van de Alpen plaats. Welk land gebruikt als betalingsmiddel de riyal?

9. Waar staat het RIZIV-gebouw? Je hebt de romaanse bouwkunst en de Romaanse talen. Romanesk slaat inderdaad op romans. Met rombussen kun je romboëders uitbeelden. Een romboïde is een scheefhoekig parallellogram. In een römertopf kun je zonder vet stomen. De Romereis had ten doel, de Romeinsrechtelijke historie te bestuderen. Satsuma is geglazuurd Japans aardewerk. Een sauriër is een uitgestorven hagedisachtig dier. De Slaaf sprak zijn moerstaal goed. Het was een echte Stradivarius, een strad. De Storting is het Noorse parlement. Wat kost een minuut aan STER-reclame in primetime? Een stereotype is een stereotiep beeld van iemand. Een stèle is een Oud-Griekse grafzuil. Tussen de spelt lag een speld. Een spécialité is een specialiteit. De spaniël lag een spadesteek diep begraven. Wil je spa blauw of spa bruis? Is een sotternie gewoon een zotternij? Antwoord: nee, het is een Middelnederlands kluchtspel, gewoonlijk na een abel spel opgevoerd. Een sopropo is een bittere komkommer.

10. De slowfox werd in slow motion, als slowmotionfilm, uitgezonden. Het Slotfeest is een joodse feestdag. Is dit een pullover of een slip-over? Houden sikhs van sikaherten (Jaarboek 2008)? Geen idee, wat safaka is. Shoyu is dunne sojasaus uit Japan. Hij schreef een short story over shorttrack. Shiatsu is Japanse drukpuntmassage. Shabushabu is een gerecht van groenten, vis en deegsluizen in bouillon. Kapot sévres is waardeloos. Een stageopdracht geeft stage-ervaring. Niet elke Stanfries spreekt Stadsfries. Wie gaat de spits afbijten. 'Het' mag hier alleen van Van Dale. Wie werd daar staandevoets ontslagen? Is dat state-of-the-artartikel hier nu nog niet te koop?

Rein Leentfaar